

SZÉKELYFÖLD

szám k. ü. Mell. drb. kló. gr.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1904. december 25

Vasárnap.

XXIII évfolyam. 103. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:

Félsz. évre 10 korona Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes száma ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:

4 hasáb s petitisórért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetmények a nyilttér díja előre fizetendő.

Felhívás előfizetésre.

A „SZÉKELYFÖLD” 1905. január 1-én a 24 ik évfolyamába fog lépni. Ez a majdnem negyedszázadnyi múlt önmagában is elég bizonyítéka lapunk helyes politikai és társadalmi irányának és annak, hogy a közönség érdekeit híven és ha szerény eszközökkel is, de önzetlen becsületességgel igyekeztünk szolgálni.

Október óta a legjelesebb fővárosi íróktól közlünk nagy áldozattal érdekes tárcákat s a t. közönség érdekeit ohajljuk azon, nagy áldozattal életbe most léptetett intézkedésünkkel is szolgálni, hogy a jelenleg folyó nagy parlamenti harc alkalmából a politikai eseményekről minden számunkban bő tájékoztatást hozunk, s azokról helybeli olvasóinkat külön lenyomatban azonnal értesítjük, miáltal olvasóink 1, 2 sőt 3 nappal is előbb értesülnek, mint bármely más újságból az országgyűlésen történő minden nevezetesebb eseményről.

Abban a reményben vagyunk, hogy olvasóink ezen intézkedésünket méltánylással fogadják s minket annak ezentúl állandóvá tételében szives és tömeges előfizetéseikkel erkölcsileg és anyagiilag is támogatni fognak.

Lapunk politikai irányja jövőre is a régi marad. A szabadelvű politikának voltunk és leszünk egyszerű, de buzgó és lelkes hívei, munkásai a jövőben is, mint az előző 23 esztendő alatt. Ehhez a szerény, de becsületos munkához kérjük a t. közönség támogatását, midőn az új év alkalmából előfizetésre hívjuk fel. Lapunkra előlehet fizetni, legelőszörűbben postai utalvánnyal:

negyedévre 2 K. 50 fill.
félévre 5 K. —
egész évre 10 K. —

Hazafias üdvözléssel:

Kézdivásárhely, 1904. december hó.

A „SZÉKELYFÖLD”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Karácsony.

Szeretettel köszöntünk mindenkit karácsonynak szép ünnepén.

A harangok templomba hívnak, a hétköznapi munka megszűnik és éveknek messze távolából halljuk a biztató szót: Békesség a földön a jóakaratu embereknek.

Ha odakint a téli vihar süvit is, szívében tavasz virít, mert a szeretetnek nagy ünnepe a karácsony. De legyen az a fölébredt erős hitnek és áhitatnak is.

Milyen szerencsétlen az a nép, melynek templomai üresek.

Üresek, sovárak, reményvesztettek ott a szívek is. Milyen szerencsétlen az a nép, melynek temploma harangja hiába szól, ahol az az érenyelvek szózatára a szívekben a hitnek nem boldogító, megnyugtató érzése fakad.

Vannak olyan gyöngye hitűek, akik azt mondják, vagy a vallás nem való mindenkinek: a fiatalok azt beszélnek, hogy csak az öregeknek; a miveltiséget színlelők, hogy a tudatlanoknak és a tudatlanok, hogy csak a papoknak való.

Milyen balga felfogás!

Ugyan te fiatal ember? mikor viruló egészségedet megtámadja a betegség és hervadni kezdenek arcod rózsái, a fájdalom ágyad tenkéhez szegez: mond meg

nem a vallás nyújt-e reményt a meggyógyulásra s nem az Istenhez folyamodói-e könyörületért?

Ugyan te ál-tudós! nem olvastál-e ezer és ezer példát arra, hogy a világ legnagyobb tudósai buzgólkodtak a vallásért és erősek voltak a hitben s szorgalmasan jártak a templomba.

És te jámbor együgyű ember! nem az Istenhez sóhajtasz-e fájdalommal és halálos ágyadon?

Avagy van-e olyan haldokló, akinek elszederjesedő ajka ne az Isten nevét rebegné utójára?

A vallás nem a papokért van, hanem a papok vannak azért, hogy tanítsák a vallást és megvilágosítsák nekünk az utat, mely a földön a lelki nyugalomra a földi boldogságra és a mennyei örök üdvösségre vezet.

Senkit sem szabad vallásáért megvetni, mert minden vallásnak alapja az egy igaz Isten és a szeretet?

Áldott az a jó anya és apa, még a haló porában is, aki megajándékozta gyermekét a legdrágább — kincsessel: a hittel és a vallásossággal!

Vigyük magunkkal gyermekeinket a templomba, hogy buzgóságunkat látva buzgókká legyenek.

Tegyük templommá a magunk házat a magunk, családunk részére és ne rekesz-

TÁRCA.

Karácsony.

Irtó: Lampérth Géza.

Angyalok szárnylebbenése kékelő mennyégen,
Édes ének, szent varázsával átengő a légen.
Áhítatos ima fakadt a szívek mélyébe,
Könyörülő kegyességből leszállt ma a bűnösföldre
A szeretet s béke.

Boldog ma, kit nyájias körben meghitt tűzhelyénél,
Édes öröm lágyölében talál a szent éjfélnél.
Boldog ma az elhagyatott, boldog ma az árva
Beragyog ma minden szívébe a mennyei szeretetnek
Egy meleg sugára.

Mater Dolorosa.

Irtó: Pásztor Árpád.

A kőbe vesző tenger mélységes fenekén,
Egy hajó roncsa nyugszik szomorúan, feketén.
Árboerudja letörve, vitorlája szakadt,
Az ár busan himbálja ott lenn a víz alatt.

Messze a tengerparton áll egy kicsike ház,
Tűzhelye porral lepte, rá senki sem vigyáz.
A ház előtt egy asszony néz a mély vizen át:
Egy hajót vár már régen és rajta a fiát.

Harangoznak.

Irtó: Balla Miklós.

Harangoznak az alvégi toronyban,
Az alvégen egy kis házban halott van . . .
Kőszá szellő azt suttogja az ágnak:
Nem kell hinni a mostani leánynak! . . .

Huzzák, huzzák az alvégi harangot,
Kőszá szellő szerte hordja a hangot, —
Vidd el szellő, röptülj véte messzire,
Minden legény hadt térjen az észre! . . .

Engem is már nem sokára temetnek,
Jól tudom, hogy hamar el is felednek!
Huzzák meg majd a kis templom harangját,
Kőszá szellő hadt vigye el a hangját! . . .

Messze, messze, magas hegyek aljában
Kicsi ház áll, sok nagy között, magában; —
Ott valaki mégis, mégis akadna.
Aki engem tán megis siratna! . . .

Regényalakok.

Irtó: Bródy Sándor

I.

A csunya leány.

Egy levél került hozzám, a legesunyább leány irtó, akit életemben láttam. A levele, az szép volt és parancsoló: „látni akarom magát, hogy megkérdezzem öntől: t-tszem-e?” A találkák ma már oly

ritkák, elmentem. Pedig jó messzire kellett kifáradoznom, ki a város végére, ahol a gyárak füstölnek, a temetők tövében. Gondoltam, hogy elbolondítanak, mert tíz találka közül, amit mi férfiak kapunk, csaknem tíznek felültetés a vége. Várunk, fázunk, fagyunk és elmegyünk azzal a gondolattal, hogy soha többé nem megyünk belé ilyen vállalkozásba és hogy a nők mind kacérok és rosszak . . . Az én leányom azonban ott volt, a kis földszintes ház sarkán, aminthogy megírta. A fején kembrandt kalap. És a kalap alatt egy rut női arc. Ha már mi azt mondjuk egy női fejre, hogy esunya, amikor az fiatal még és reánk szívesen mosolyog! De ez a fej valóban esunya volt, minden vonása oly hosszú, hogy véget sem akart érni. A szája végtelen hosszúságban mosolygott reám, eltorzulva a gyönyörtől és gonytól:

— Ugy-e, megvan lepődve?! — szól a lány és behízelt hangon, amely még kietlenebbé tette, mint hogyha arcához illő száraz és rekedt hangja lett volna.

Nem tudtam felelni a megdöbbenéstől — és mit tagadjam — a haragtól, hogy ez a szegény némbor . . .

— Látom, hogy boszus és megbánta, hogy eljött. Megbánta, hogy eljött.

— Óh dehogy, dehogy! — szóltam zavartan, mert az a babonám, hogy nem szabad gyengédtelemek lenni.

— Nyujtsa karját — mondá, — itt nem ismernek bennünket, a kövezet rossz és az én lábam, nincs arra teremtve, hogy gyalog járjak. Ugy gon-

szük ki attól a cselédeinket se. És ne keljen fel és ne menjen le a nap a mi imádságunk nélkül...

Térjünk vissza az Istenhez!

Keressünk a vallásban boldogságot és bizonyára megtaláljuk azt.

A vallás alapja a jólétnak, békességnek és támasza a törvénynek.

A vallásos ember tiszteli és megtartja a törvényt.

Minél többen járnak a templomba, annál kevesebb lesz a börtönlakók száma.

Mert a sátán hálózába keríti a gyengéket, de az erős hit szétszaggatja ezt a hitet s kiszabadítja belőle a foglyokat.

A vallásos ember irtózik a büntől, mert fél megszegni az Ur parancsait; a hitellen bele ütközik a világi törvényekbe is és elsüllyed a mélybe, ahol rácsak a nyomor és szenvedés vár.

Karácsony, te a szeretetnek nagy ünnepe, éleszd, erősítsd az emberiségnek ezt a talizmánját, az élellet tele, erős hitet.

Csak a Tisza feje...

Az ellenzéknek egyelőre nem kell kevesebb, mint a Tisza miniszterelnök feje.

Végre igazat is mondanak. Minek alkotmányválságba menni, mikor a kormányválság egyszerű rendet teremtene? Mondassa le a király a Tisza-kabinetet és utóda egy fél óra alatt kap indempnyt, ujoncot és házszabályrevíziót. A gyerek is látja, hogy a mikor ilyen egyszerű megoldás van, kár a bonyolultabbhoz nyulni, csak a király nem látná át?

Köszönjük szépen. Nem a tanácsot, hanem a vallomást. Tehát nem a törvényt védik, hanem a törvényteleniséget idézik elő, mivel a miniszterelnököt Tisza Istvának hívják? Nem a házszabályrevíziót tartják lehetetlennek, csak Tiszának akarják lehetlenné tenni? Denique az egész nemzeti önvédelem arra való, hogy ismét ők csináljanak kormányt?

Ha úgy volna, hogy Tisza személye áll a békés törvényalkotás útjában, mi is azt mondanók: mondjon le Tisza. De ebből a süttéből már ettünk néhány lepényt. Itt nem a személyről van szó, a ki most miniszterelnök, hanem minden miniszterelnökről. A törvény és az alkotmány a kabinet kinevezést a koronára bizza, a kormány támogatása pedig a nem-

zet bizalmától függ. A válság szerint azonban igen egyszerű procedurával ezt a nagy királyi és nemzeti jogot az obstrukció magának kaparintja meg. Bár-mikor terem egy eltorlaszolt helyzetet s ártatlan képpel mondja: csekélység, egy kis kormányválság és minden egy félóra alatt rendbe jön. Ez a praktika sikerült háromszor s most megpróbálják negyedszer. De negyedizben már oly meztelen a célzat s oly nyilvánvaló, hogy az obstrukciós rendszer az alkotmányos erők kicsufolásából és deposszedálásából jogrendszer akar csinálni, hogy most már a hasznos ideiglenes béke kedvéért nem lehet tágitani az igazi, az életbevágóbb érdektől: az alkotmány van válságban, tehát nem lehet és nem szabad rajta kormányválsággal kuruzsolni.

Elnapolás.

Miután minden remény eltűnt, hogy a derék ellenzék megengedi a Ház megalakulását és az ország pénzügyi kezelésének legalább alkotmányos szükségformulát ad, — december 28-ig elnapolták a Ház üléseit. Vajjon fognak-e e szünet alatt önmagukkal tanácsot tölteni az obstrukcionistaik, vajjon, ha csak kis mértékben is, képesek lesznek-e a hazafias meg-tőésre? Az ember, mint magános egyén, ezt az intelmet: „javulj meg egy nappal halálad előtt!” — nem képes követni, mert a halál napja bizonytalan, csak maga a halál bizonyos és az ember időt enged magának a megtérésre, mert hisz nem töltheti el egész életét folytonos megtéréssel. De a parlament folytonosan tudja a napot, melyen meg kell halnia. A képviselőknak tehát módjukban van, hogy politikai haláluk előtt az utolsó időt bünbánatra használják fel multjukért.

De midőn látja az ember, mit művel az ellenzék, hogy ma is, ha még oly nehezen megszállta is a felfozlatás miatt való félelem, még mindig nem akar jobb utra térni, hogy a nemzeti kaszinó egy mellékhelyiségében meg éppen ünnepi látomát adtak azoknak, kik a parlament termében betörtek és gyáva utonállók módjára viselkedtek, hogy Szabadkán maga Apponyi gróf megújította azt a vakmerő elbizakodottságot, hogy egyszerűen tulteszi magát minden parlamentárizmusnak azon alapjén, hogy a király nem követhet el jogtalanságot és a pártok viszálykodásába a királyt nem lehet belevonni — akkor nem lehetünk tovább is abban a nézetben, hogy december 28. megfontolásra fogja hívni az ellenzék. Nem, az ellenzék tovább is tombolni fog, folytatni fogja alkotmányos rombolási dühét, és ennek folytán a választók bíró széke elé kell őt állítani,

akik, miután az ellenzék hatalmi éhségből és boszúvágyból minden alapot megrendített, a tisztesség minden sövényét lerombolta, az alkotmány védelmét, a végső veszedelmektől a haza megmentését maguk fogják kezükbe venni.

Táviratok.

A politikai helyzet.

— A „Székelyföld” eredeti táviratai. —

Budapest, dec. 28.

Választásokra általános készülődés; mindenki kerületekbe törekszik; közben az ország nyilatkozik. *Bizalmi nyilatkozatok a kormány mellett folyton érkeznek. Biharmegye közgyűlésén impozáns módon állást foglalt kormány és szabadelvűpárt mellett. Bernáth István és társai indítványt nyújtottak be a kormány üdvözlése és obstrukció elítélése végett. Névszerűtől szavazással 232 szavazattal 35 ellenében elfogadták a javaslatot.*

A szabadelvű pártkörben számos vidéki notabilitás járt mindannyira, a legkedvezőbb híreket hozva pártszervezkedésről. Több új kültag lépett be a szabadelvűpártba.

Fogarasmegye lelkesedéssel bizalmat szavazott a kormánynak, az indítvány ellen, csak három román nemzetszű szólalt fel. *Ellenzéki körökben felmerült hírek, hogy kompromissum lesz, nem felel meg a válságnak, mert az ellenzék politikai immoralitást akarnak, amennyiben: Tisza fejét akarják, már pedig nem kapják meg, mert a korona bizalma változatlan Tisza iránt; ilyen ellenzékkel különben nem is lehet kompromissumra lépni, mert nincs bizalom irántok, hogyha arra kerülné a sors, hogy paktumot megtartsák: seki sem lesz, ki a paktum megtartásáért szavatoljon.*

Tisza különben nem paktál, halad utján és feloszlatja a házat.

NAPI HIREK.

— Leszavazott bizalmatlansági indítvány.

Kézdivásárhely város képviselőtestülete dec. 24-én d. e. Dr. Török Andor polgármester vezetésével igen népes közgyűlést tartott, melynek fő tárgya a Dr. Bánffy ügyvéd s társai által beadott azon indítvány volt, hogy a város szavazzon bizalmatlanságot Tisza István miniszterelnöknek. A képviselőtestület — az ellenzék minden erőlködése dacára — 29 szóval 13 ellenében elvetette az indítványt, vagyis elfogadta a tanácsnak szépen és bölcsen megokolt

dolo, mindég, hogy engem gyaloghintóban kellene vinni. Két szép férfunak. Nem találja?

— De igen. Hanem. —

— Tudom, hogy voltaképen mért hívtam, hogyan mertem elhívni? Amikor maga híres író és én egy állás nélküli tanítónő vagyok, akinek nincs több ruhám, csak ez az egy, amelyben járok. Szépe a szabása? Nő, ne legyen ideges és legyen hozzám jó és mondja meg: milyenek talál? Azt szeretném tudni, hogy én is rutnak lát-e, mint mindenki? Abban biztam, hogy önnek jobb szeme van, mint mindnek és úgy néz rám, ahogy én magamat. Mert én úgy érzem, hogy szép vagyok. A tükör ugyan eltorzítja néha az arcomot, de belőlről úgy látom, hogy ragyogó vagyok, bájosnak, kedvesnek, kívánatosnak születtem. Én szép vagyok, azt biztosan tudom, de lehet, hogy valami véletlen történt velem, valaki elátkozott, hogy senki sem látja igazi arcomat. Talán maga...

Nem jövök könnyen zavarba, de most mégis hebegtem:

— Persze, hogyan, csakugyan!

Rosszkedvű lett, kivonta karját a karomból.

— Maga sem látja, maga is olyan, mint a többi. Különb, az igazat megvallva, maga so tetszik nekem. Nekem csak egy olyan férfi tetszenék, akinek olyan a színe, mint a régi elefántcsonttő, teszem föl egy hindu herceg.

Megint belekapaszkodott a karomba, szenvedélyesen a fülembe sugta.

— Mondja, mit gondol, a foz-e jönni még az a férfi, aki engem úgy lát, mint amilyenek én magamat érzem? Az boldog lesz, oly boldog!

A hangja elfult a szerelem nagyszerű ígéretében. De hirtelen józan lett:

— Isten áldja, köszönöm, hogy eljött, menjen Ne higgye, hogy az én elmémnek valami baja van, csak önök férfiak vakok!

— Menjen és ne nézzen utánam! — mondás elment.

Természetesen utána néztem. Egy lesüppedt törpe ház ajtaján belépett, olyan mozdulattal, mintha apródok vinnék a sleppjét, nemes ifjak nyitnák ki előtte a kaput, mintha haza menne a tündérpalotájába.

II.

A sphinx.

Az én szememben a rejtély titokzatos képe: egy hordár. Multkor láttam éppen, most báránybőr sipkát visel, — mert mindég az időböz képest öltözködik — hosszú katonaköpenyvet és egyik kezén keztyűt. (A másik kacska, akaratos és használhatatlan, bizonyosan kitört valami hurokzkodás alkalmával nem érdemli meg, hogy gondozzák és öltöztessék).

A számozott öregembert huszonöt éve ismerem. Amikor feljöttem Budapestre, mindjárt megláttam és megjegyeztem, noha ezernyi ujone villant föl olykor szemem előtt.

Akkor is pálinkás bolt előtt állott, a tétlenség legnagyobb komolyságával, szótlennul és mozdulatlanul. Senki meg nem szólította, senkihez ő nem szólt, nem szavazott, nem olvasott, még csak nem is

nézett. Állott. Tíz éven tul ugyanegy helyen, a belvárosnak valamelyik ma már nem létező kis könykútójában, ahol roskatag és elvéhédh házak szinte várták a véget, óhajtották a lerombolást. A hordári intézménynek e helyen semmi jelentősége nem volt soha és egész létalapja nem lehetett egyéb, mint az ott tartózkodó néhány diák tárgyainak időleges értékesítése, át és visszaszállítása. Röviden szólva: a zálogházi forgalom közvetítéséből négy vörössipkás felöltött embernek kellett volna megélnie ezen a tájon és ezek egyike volt a rejtélyes öreg. De sohasem láttam ez irányban buzgólkodni, sőt midőn egyszer én tisztán lélektani tanulmányból megkínáltam, hogy egy testhez álló, de tulongvilágos kabátot helyezzen el nyári nyugovóra: röviden és kerekén „nem”-et intett a fejével.

Ma sem tudom és amig élek, nem is fogom megtudni, miért ellenkezett ilyen szótlalan határozottsággal? Nem bizott utja sikerében, nem tartotta értékesnek a kissé különös színű öltözet-darabot, vagy határozottan dorogált neki a megbízás? Még egyszer kísérletet tettem vele és egy levél átadásával biztam meg, a vital bérét azonban az átvevőnek kellett volna megtéríteni. A válasz megint az a szótlann, rövid, de erőlyes „nem”. Bosszus zavarral hagytam ott, mit bánom én, haljon meg éhen!

Ennek az embernek úgy látszik, nem volt szüksége a táplálkozásra. Délben nem ment haza, nem távozott valami kis korszába, nem ment be a boltba, vagy a szatócsoshoz. Állt és várt, de nem úgy mint más élő és érző lény, hanem figyelmesen de közönyösen, mint egyiptomi sirlotok kőből faragott szobrai elhagyatott parkok möhlepő kőalakjai-

azon javaslatát, hogy a képviselőt tárgyalás alá se vegye, hanem egyszerűen térjen napirendre az indítvány felett. A többséggel szavazott igen sok függetlenségi gondolkozású képviselő.

— **Temetés.** A váratlanul és korán elhunyt nemes emberbarátunk: ifj. Tóth Istvánnak temetése pénteken délután óriási részvétellel, nagy közönség jelenlétében ment végbe. A milyen áldott és nemes volt a lelke a boldogultnak életében s a mily általános volt iránta a szeretet, oly nagy fokban nyilvánult meg halála és utolsó útja alkalmából a társadalom őszinte, igazi részvétele. A város és vidékek népe, intelligenciája, a társadalom minden rétege eljött a temetésre s egy-két könnyel áldozott a boldogult emlékének. A miket életében oly nagyon szeretett s a miknek maga is hivatott tényezője volt: a szebbnél szebb virágok egész özőne borította koporsóját, ravatalát, s különösen szépek voltak azok a gyönyörű élővirágkoszorúk, melyeket a család tagjain kívül a takarékpénztári igazgatóság tagjai tettek le utolsó üdvözlőül elhunyt kartársunknak. A temetés a ref. dalkör gyászenekével vette kezdetét a háznál, mely után a hosszú nagy emberáradat a templomba kísért a halottat, a tűzoltó zenekar gyászdulója mellett. A templomban ismét a dalkör énekelt s utána Szabó Jenő mondott költői szárnyalású, de rövid könyörgést; a temetésben Czirmay Zoltán imádkozott a boldogult csendes siri nyugalmáért s végül a báromszékmezei Erzsébet árvalány nevelő intézet árvaí névében, melynek ifj. Tóth István egyik legnagyobb alapítója, pártfogója volt Szabó Júlika nevé árvalányka mondott könynyekig megható bucsubeszédet s azzal elhelyezték a jó embert a családi sírboltba, előtte odaköltözött két kedves gyermeke mellé kiket jobban szeretett minőn földiségénél. Áldás legyen emlékének.

— **Választások.** Jövő szerdán, dec. 28-án töltilik be Kézdivásárhelyen az üresedésben levő ellenőri, alrendőrkapitányi s esetleg megüresedő számvevői állásokat Szentiványi Miklós alispán elnökelete alatt. A választások iránt általános az érdeklődés, a mint halljuk, a képviselőt többsége arra a legméltóbb munkásokat fogja megválasztani, mindenekfelett olyanokat, akik az elfoglalt állások betöltésére képességgel is bírnak; első lévén a város érdeke a közhivatalok betöltésénél.

— **Egyházi ünnepély.** Lélekemelő, kiváló sikerű, nagyhatású egyházi ünnepélyben volt része mult vasárnap városunk közönségének az áll. el. iskolák tornaacsarnokában. A róm. kath. főgimnázium „Mária társulata” rendezte nagy számú érdeklődő közönség jelenlétében a vallásosirányú ünnepélyt. Az ifjúsági zenekar összevágó esinos nyitánya után

János Gyula VIII. o. t. tartott ügyes megnyitóbeszédet; erre szép egyházi ének: Lelekem lángadozva ég” akkordjai hangzottak föl, majd Hamar Lajos VI. o. tanuló szavalt el esinosan Pály Ede „Szeplőtelen” c. költeményét. Melodráma következett ezután, melynek szövegét Horváth László VIII. o. t. adta elő hatásosan, míg a zenői részt Böck János gardonkán, Khel István hegedűn, Zakariás A. fuvalán, Keresztes I. violán s Supka Béla harmoniumon produkálták kiváló meglepő sikerrel. Ismét vegyeskar szerepelt s rá Nagy Géza VI. o. t. szavalt el tetszéssel Ozoray „Immaculata” c. versét; majd „Eskü a zászlóra” c. képlet hatásos bemutatása következett, melyet Elek és Béla VIII., Bándy István, Dávid Lajos és Hendl Béla V. o. tanulók személyesítettek találon, esinosan. Utolsó előtti pontja volt az ünnepélynek Koch Sándor tanár magvas, lelkesítő, gyönyörű beszéde, melylyel az ünnepély célját, magasztosságát fejtegette s mely ijuságra, közönségre egyaránt mély hatást gyakorolt. A Himnusz uniszónó lelkesült éneklése zárta be a szép ünnepélyt, melynek rendezéséért illesse a nyilvánosság őszinte hálája Asbóth Viktor, és Nagy Dénes tanárokat, kik egész lelkesedésüikkel igyekeztek sikerre juttatni az ünnepélyt.

— **Iskolák a tüdőbetegéért.** A József főherceg szanatorium egyesületnek az ország hölgyeivel intézett szövege a nagy elő jelentősége szerint megkapta a sziveket és valóban igaza van Klotild főhercegnőnek, ki a magyar nők akcióját nemcsak, magasztosnak, megindítóknak mondja. Ujában lelkesedésben friss segítő csapat jött a kör ellen indított harcba. A magyar ifjúság. Igen sok középiskola igazgatósága és tanári kara nevelői szempontból is lelkesedéssel ajánlotta föl, hogy a népszanatoriumok emberbaráti céljára a vezetésükre, a nevelésük alatt álló tanulóifjúságot felhívják. Jó lesz minden diáknak meg tudni, hogy a halállal-eljegyzett tüdőbetegek érdekében segítséget szívesen veszik. És aki az alapnak gyűjteni akar a jótékony célu sorsjáték lévén: az kérjen a József főherceg Szanatorium Egyesülettől Budapest (Kigyófért 1.) gyűjtőívet. Ezek az önkéntes gyűjtek három könyvet kapnak ajándékba.

— **Szép célu alapítvány.** Néhai, kézdivásárhelyi Szotyori József, békési tanító emlékének szépen áldozott a szülői és rokoni kegyelet. Hervadó koszorúk helyett a mai, idegen ipart gyámlító divatos áramlattal szemben nemes célu 100 koronás alapítványt tettek a boldogult nevére, a kézdivásárhelyi m. kir. állami elemi iskolához oly céllal, hogy a tőke kamataiból évente jutalmi könyveket osszanak ki a jó tanulók között. Vajha mind többen len-

nének társadalmunkban az ilyen nemes gondolkozású egyének, mint egyszerű polgártársunk Szotyori Sándor és családja, kik a jótékony célt többre becsülik az idegen ipar támogatásánál s társadalmi elbűtölkötnél.

— **Szilveszter-estély.** A kézdivásárhelyi jótékony négyesület javára — mint már többször írtuk — Dr. Török Andorné polgármesterné és Veress Gyuláné kir. törvényszéki bíróné urhölgyek Szilveszter napján műsoros estélyt rendeznek, a következő műsorral: 1. Nyitány, (cigányzene). 2. Prolog. 3. A Gyurkovics leányok nagymosás előtt. Főadja 7k sasszony, Kőllönte Katinka k. a. zongorakísérete mellett. 4. Kettős tánc, lejti Ungur Valéria k. a. és Dávid Jenő. 5. Fedák Sári kedvelt dalaiból énekel Czetz Margit k. a. 6. Tréfás jelenet Dávid Jenő urtól. 7. A virágok boszúja. Képletes melodráma. Szavalja Zsigmond Mariska k. a., zongorán kíséri Benkő Irénke k. a. Megjeleníti 22 kisasszony és 2 ur. Műsor után tánc fejezi be a rendkívül mulatságosnak és érdekesnek ígérkező estélyt.

— **Blaháné naplója.** A „Magyar Hírlap”-nak ritka szenzációja lesz karácsony első napján. Ekkor kezd meg a közlését Blaháné naplójának. Ez a napló a legérdekesebb feljegyzések gyűjteménye, ami nagy művésznők eseményekben és szenzációkban gazdag művészi életéből. A „Magyar Hírlap” otéri a szerencse, hogy ezt a pompás naplót megismertetheti a közönséggel, mely annyi nagy és nemes élvezetet köszönhetett Blaháné évtizedeken át. Blaháné naplóját a „Magyar Hírlap” újév után is folytatlagosan közli. Ugyan csak karácsonykor kerdi meg a „Magyar Hírlap” Lagerhof Zelmá izgalmas és páratlanul érdekes regényét, amelynek a címe: „Az Antikrisztusz csudái”. A „Magyar Hírlap” csaknem tízenegy évtizedes fennállása óta folyást a legkitűnőbb tájékoztatója minden irányban a közönségnek. Politikája szabadelvű; minden pártól és személyes befolyástól teljesen független. Az ország ügye, a magyarság nemzeti nagy céljai mindig a legbivebb, legelősebb szószólót találják a „Magyar Hírlap” ban. Egyetlen törvénye a „Magyar Hírlap”-nak a közérdek. Mindenről, ami a közönséget érdekelheti, a legbivebb, legalaposabb tájékoztatást ad gazdag rovataiban a „Magyar Hírlap”. Szépirodalmi része: tárcái, regényei, a legjelesebb írói alkotások. Hirneves író-művészek társasága a „Magyar Hírlap” szerkesztősége. A tartalmas komoly cikkek mellett van a „Magyar Hírlap”-nak több vidám mulattató rovata is, minők: „A társaság”, a „Mendemondák”, a „Mindenféle a folyósóról”. Szerkesztői üzenetei pontosan és alaposan tájékoztatják a lap előfizetőit bármily kérdésben. A „Magyar Hírlap” páratlan és rendkívül kedvezményben részesíti előfizetőit; teljesen ingyen tizenkét kötet elsőrangú szépirodalmi kötettel kedveskednek nekik, olyképen, hogy minden hónapban egy egy kötetet küld szét.

őszszel. Csuda, hogy a vidám és önértékes pesti fecskek nem raktak a nagy szürke szakálla alatt fészket. És érthetetlen, hogy az utcai gyerekek nem próbálták kizavarni fenséges nyugalmából. De nem volt komikus, nem reagált a tolokodásra. Nem volt hozzáférhető.

Miért állott akkor oly esőkönyösen éppen a pálinkás bolt előtt? Mit várt ez üzlettől, a melylyel — látszólag — csak annyi közössége volt, hogy az ajtaja alá behúzódott, ha nagyon fújt a téli szél. Mindhiába voltam a nyomában, a legfurfangosabb megfigyelés, a legvadabb fantázia sem tudta meg fogni és valami szilárd talajon megrögzíteni. Nem tudtam hová tegyem és ifju koromban ez nekem fájt, ha nem szégyenlem magam, utána járok, hazakísérem, hogy megtudjam, hol és mint lakik. De kutassak egy hordár után, mi jögon és mi okon? Megelégedtem azzal, hogy kikérdeztem kartársait. Megvetőleg nyilatkoztak róla, de egyebet nem tudtak mondani, csak ezt.

— A János!

Természetes, hogy János, ezt úgy is tudhatam volna, mert kell, hogy a neve is maga a közömböség legyen. János az senki és a mindenki. Nem tudom, elég misztikusan fejeztem e ki magamat; félek, hogy megértének.

A vezetőnek nevét a kollégái sem tudták. Az egyik úgy sejtette, hogy Mikulíknak hívják. Ennek a hitnek azonban nem volt semmi alapja, talán csak az, hogy az illetőnek ez a szó tetszett. Mások szerint Tóth vagy Puskás volt, hogy házas ember volna, azt nem állította egyik sem. Éltek annyi logikával és mondták is:

— Ha felesége volna, többször idejönne hozzá veszekedni!

Aztán eluntam és abban hagytam az obszervációt. Közben megismerkedtem néhány száz emberrel, más egyéb kis és nagy dolgok is történtek azóta, hogy elhagytam az ódon könyök utcát. Többek között: megváltozott az egész pszichológiám, amelyet „én” nek neveznek. Körülbelül megtudtam, hogy semmi érdemlegest nem lehet csinálni az élet e könyök utcájában, ami alaposan ellenkezik a régi véleményemmel. Sőt a kedves életem is mások lettek, pedig még ez az egy, amiben következetesek szoktunk lenni és kitartunk — a mákos metélt és a malac-pörkölt mellett, — mindhalálig. És a vérem! Nem kell vegyi vizsgálat alá vonnom, úgy is tudom, hogy más. Régen: forró és felfolbanó, ma lagymatag és — gondolkodom vele.

Minden más lett bennem és körülöttem is. A csecsemőknek bajszok nőtt és ha megpillantottam ifjúkori ideáljaimat az utcán — átmentem a másik oldalra. Nincs semmi és senki, aki magára ne cáfolt volna, a hogyék összlapultak: a magasság kisebb lett, a messzeség összemert és a fiakereseket nem tartom többé zordon és gőgös uriembereknek. Óh istenem, husz évi kopás alatt mily szürke lett Budapest szikrázó színű keleti szönyege!

Csak a szobor maradt a régi, a hordár, az változatlan. Lerombolták mellőle a házat, körülötte a városrészt és ő — bizonyára szóltanul és szivtelenül — átköltözött egy új helyre, megint csak pálinkás bolt elé.

Uj öt év telt el azóta, mindennap látom és mindig ugyanannak. Mindig a helye, soha megbízás a,

semmiféle keresete. Ha csak egyszer pillantanám meg munkában, ha csupán egy frakkot venne vasalóba, egy levelet valami leányhoz. Miből él, de miből élhet? Igy meg kell halnia éhen, csak végezne már szegény, jobb volna talán neki is!

Neki azonban, úgy látszik, mindegy. Vár, néz, áll, míg estve lesz. Nem öregebb és nem elégedetlenebb, mint régen. A ruhája is mintha ugyanaz volna, elég tiszta, elég rendes, az időhöz való. Nincs melege, nem fázik, dolga nincs, terve nincs, célja nincs. Mit gondolhat vajjon a maga életének. Azt, hogy várni kell, majd eljutunk valahová. Mi úgy sem mehetünk magunktól, visznek, mint a hogy hordja magával az ár a folyamnak molikuláit. Nem a cseppeket, mert az már intézmény, valóságos részvénytársaság!

Ostoba filozófia, hogy megtéveszt, mint kitérít az utamból. Most hirtelen egy kép rosztet a szemem előtt, homályosan, beteges bágyadsággal. Mintha láttam volna a száműzött öreg embert most karácsonykor estve. Az utca elhagyatva, sötét mögötto a pálinkás bolt is. A hordár indulófényben volt éppen, de valaki hátulról megérintette a kaoska kezét. Egy asszony-ember, kalapban, csak a félarcát láttam, de az ugyanez ki volt pirosítva:

A lánya, az unokája, a felesége? Egy darabig láttam őket, amint egy vonalban lassan haladnak előre, amig egyszerre kiestek, elvágódtak a látóhatárból, velem — egymagammal — vadul vágatott tova az ünnepesti villamos.

— Az „Egyetértés” 1905-ben. Ez a 39 év óta fennálló régi 48-as politikai napilap, mely most Dr. Pap Zoltán ország. képviselő szerkesztésében jelenik meg, egészen új köntöst öltött, új életre ébredt visszaszerződött régi neves munkatársait és sokszoros lelkesedéssel küzd előjárt. Ingóon adja minden előfizetőjének az Egyetértés minden hónapban, a Hevesi József és Dr. Falk Zsigmond által kiváló gondnal és izléssel szerkesztett „Magyar Szalon” című szépirodalmi folyóiratot. Ezenkívül nagy ünnepi mellékletek, bőséges irodalmi rész, külön kiadások soha se maradtak el ezen tökéletes gondosan szerkesztett független irányu, mindenben magyar szellemi újságnál, melynek vezetői az ország első politikusi, szépirodalmi részét legjobb írónk írják. A szerkesztői üzenetek az előfizetők jogi tanácsadója, orvosai, vezetője, kalauza. A Divat Szalon-t a ház aszonya negyedévi 2 kor. kedvezményes áron kapja. Legelőszérűbben postátalványon lehet előfizetni negyedévre 10 kor. 1 óra 3.60 kor. Kedvezményes ár áll. tiszttisztelet, papok, tanárok, jegyzők részére negyedévre 7 kor., 1 óra 2.40 kor. Budapest, IV., Vármegye-utca 11.

— „Magyarország”. A magyarságot valóságos reformálta a „Magyarország”, amely megváltoztatta azt, amit mindaddig lehetetlenségnek ítélt minden szakértő. Megrögzíteni, az eredményeket születésük pillanatában, s azonnal szolgálni vele a nagyközönségnek. Ez a „Magyarország” óriási sikerének egyik titka, a másik törhetetlen hűség a zászlóhoz, a magyarság szent ügyéhez, a magyar alkotmányhoz, a melyet mindig szolgált. Itéletében komoly, irányja mindig hazafias, igazságérzete megvesztegethetlen. Magyar lélekkel, magyar szívvel van megírva minden sora, amint nem is lehet másként hisz a magyar eszmék oly törhetetlen erejű hirdetője áll élén, mint Holló Lajos a lap főszerkesztője és politikai vezetői írója, a magyar publicisztika dícsősége Bartha Miklós. E két kimagasló alak körül csoportosulnak a magyar publicisztika jelesei. Rendes politikai cikk írói a lapnak báró Kaas Ivor és Lovász Márton felelős szerkesztők.

HIRDETÉSEK.

Költőgés rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle

pemetefü cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzanak és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!
(131. 6-12.)

Jutányos árak!

ÚJ SZABÓ ÜZLET!

Van szerencsém Kézdivásárhely és vidéke m. t. n. é. közönségének b. tudomására hozni, hogy Kézdivásárhelyen a „Függetlenségi és 48-as Olvasó” kör szomszédságában a jelen kor igényeinek teljesen megfelelő

ÚJ SZABÓ ÜZLETET

nyitottam, melyben mindenkor a n. é. közönség rendelkezésére állok. Készítek minden e szakba vágó elegáns férfi sacco és szalon ruhákat, felöltőket, téli nagy kabátokat, elvállalom továbbá a katonai és vasuti egyenruhák elkészítését a legcsejesebb kivitelben.

Vasalást és újralakítást jutányosan eszközök. A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, vagyok tisztelettel:

LUKÁCS JÓZSEF,
felelős szabó.

137. 5-5.

Pontos kiszolgálás!

Hirdetések

olcsó áron

felvételnek e lap
kiadóhivatalában.

Ajánlom a nagyérdemű közönségnek a legújabb és legdivatosabb bálí, eljegyzési és esketési meghívókat, értesítéseket, névjegyeket, továbbá mindennemű alkalmi és más nyomtatványokat nagyon diszes kiállításban. — Gyászkoszorúk szallagaira feliratok fekete, arany és ezüst nyomással vagy valódi ércbetűkkel, melyek a szallagról soha le nem hullnak — olcsó áron eszközöltetnek.

Levelezőlapalbumok.
Emlékkönyvek.

Mindennemű szükségeltető községi, közigazgatási, egyházi és ügyvédi nyomtatványok mind raktáron vannak. * * *

Ima- és énekkönyveket, úgy katolikusok mint reformátusok részére nagy választékban tartok. Továbbá mindennemű kép-, mese- és állmoskönyvek, legújabb népdalok nagy raktáron. Mindennemű tankönyvek, tanszerek és naptárok dus választékban.

A „Székelyföld” kiadóhivatala.

Könyvkötészetemben minden fajta könyvek bekötését nagyon jutányos áron eszközölöm s azokat kívánatra ellátatom ércsarkokkal, miáltal azok tiszteert tartósabbakká válnak. Bőrárukban nagy választék van raktáron, u. m.: pénzerszények, dohány-, cigaretta-, szivar- és névjegy-tálcák. Fűsűk, bajuszkefék. Továbbá acél- és nikkell remontoar zsebórák, pisztolyok, revolverek, szemüvegek, hegedűhurok, cvikke- rek, olvasók, borotvák

IFJ. JANCÓSÓ MÓZES

gőzerőre berendezett könyvnyomdája, könyvkötészete, papir-, írószer- és könyvkereskedése

KÉZDIVÁSÁRHELYT.

a „Jancsó”-féle gyógytár mellett.

A Székelyföld legnagyobb nyomtatványraktára.

Butorraktáromban mindigállandóan raktáron tartok szalon-, ebédlő- és hálószoba berendezéseket, vaságyakat, gyermekkoszort, ablak carnisokat, hajlitott és

préselt ületű székeket, chiffonokat, mosdó-, éjjeli- és étszékrenyeket, ebédlő és heverő diványokat, matracokat stb., stb., melyeket a jelenleg ujonnan berendezett asztalos műhelyemben kitűnő száraz anyagból saját felügyeletem alatt készítettetek s olcsó árak mellett bocsátok szíves rendelkezésre.